

Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov

(2002/C 45/03)

(Text s významom pre EHP)

ÚVOD

1. Toto oznámenie sa týka tajných kartelov medzi dvoma alebo viacerými konkurentmi zameraných na stanovovanie cien, výrobné alebo predajné kvóty, rozdelenie trhov, vrátane prispôsobenia ponuky alebo obmedzenia dovozu alebo vývozu. Takéto praktiky patria medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže, s ktorými sa stretáva Komisia a v konečnom dôsledku vedú k zvýšeným cenám a zníženej možnosti výberu pre zákazníka. Sú tiež škodlivé pre európsky priemysel.
2. Umelým obmedzovaním hospodárskej súťaže, ktorá by obvykle prevládala medzi nimi, sa podniky vyhýbajú práve tým tlakom, ktoré ich vedú k inovácii, pokiaľ ide o vývoj výrobku, ako aj zavedenie efektívnejších výrobných metód. Takéto praktiky tiež vedú k drahším surovinám a komponentom pre spoločnosti spoločenstva, ktoré nakupujú od takýchto výrobcov. Dlhodobo vedú k strate konkurencieschopnosti a zníženým možnostiam zamestnania.
3. Komisia je informovaná, že určité podniky zapojené do tohto typu nezákonných dohôd chcú skončiť s touto svojou účasťou a informovať ju o existencii takýchto dohôd, ale sú odradené, aby tak vykonali, vysokými pokutami, ktoré by im boli prípadne uložené. S cieľom objasniť pozíciu pri tomto type situácie Komisia prijala oznámenie o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov ⁽¹⁾, ďalej len „oznámenie z roku 1996“.
4. Komisia sa domnievala, že je v záujme spoločenstva zabezpečiť priaznivé zaobchádzanie spoločnostiam, ktoré s ňou spolupracujú. Záujmy spotrebiteľov a občanov o zabezpečenie, aby sa odhalili a potrestali tajné kartely, prevažujú záujmom o uloženie pokuty tým podnikom, ktoré umožnia Komisii odhaliť a potrestať takéto praktiky.
5. V oznámení z roku 1996 Komisia oznámila, že preskúma, či je potrebné upraviť oznámenie, akonáhle získa značné poznatky týkajúce sa jeho uplatňovania. Po piatich rokoch vykonávania má Komisia skúsenosti potrebné na úpravu svojej politiky v tejto záležitosti. Aj keď bola potvrdená platnosť zásad upravujúcich oznámenie, prax ukázala, že jeho účinnosť by sa zlepšila zvýšením prehľadnosti a istoty podmienok, za ktorých sa udelí akékoľvek zníženie pokút. Túto účinnosť by mohlo zlepšiť tiež väčšie zosúladenie medzi úrovňou zníženia pokút a hodnotou príspevku spoločnosti k stanoveniu porušenia. Toto oznámenie sa zaoberá týmito problémami.

6. Komisia sa domnieva, že spolupráca podniku pri odhaľovaní existencie kartelu má skutočnú hodnotu. Rozhodujúci prínos pre začatie vyšetrovania alebo zistenie porušovania môže opodstatňovať poskytnutie oslobodenia od akejkoľvek pokuty danému podniku za predpokladu splnenia určitých ďalších požiadaviek.
7. Okrem toho, spolupráca jedného alebo viacerých podnikov môže opodstatňovať zníženie pokuty Komisiou. Akékoľvek zníženie pokuty musí odrážať skutočný prínos podniku, pokiaľ ide o kvalitu a časový harmonogram pre stanovenie porušenia Komisiou. Zníženia sa majú obmedziť na tie podniky, ktoré poskytnú Komisii dôkaz, že značne prispievajú k hodnote, ktorú už má Komisia.

A. OSLOBODENIE OD POKÚT

8. Komisia udelí podniku oslobodenie od akejkoľvek pokuty, ktorá by bola inak uložená, ak:
 - a) podnik je prvý, ktorý predkladá dôkaz, ktorý podľa názoru Komisie jej umožní prijať rozhodnutie na vykonanie vyšetrovania v zmysle článku 14 ods. 3 nariadenia č. 17 ⁽²⁾ v súvislosti s údajným kartelovým vplyvom na spoločenstvo alebo;
 - b) podnik je prvý, ktorý predloží dôkaz, ktorý podľa názoru Komisie jej umožní zistiť porušovanie článku 81 Zmluvy o ES ⁽³⁾ v súvislosti s údajným kartelovým vplyvom na spoločenstvo.
9. Oslobodenie podľa bodu 8 písm. a) sa udelí iba pod podmienkou, že Komisia nemala v čase predloženia dostatočného dôkazu na prijatie rozhodnutia na vykonanie vyšetrovania v zmysle článku 14 ods. 3 nariadenia č. 17 v súvislosti s údajným kartelom.
10. Oslobodenie podľa bodu 8 písm. b) sa udelí za kumulatívnych podmienok, že Komisia nemala v čase predloženia dostatočného dôkazu na zistenie porušenia článku 81 Zmluvy o ES v súvislosti s údajným kartelom a že žiadnemu podniku nebolo udelené podmienené oslobodenie od pokút podľa bodu 8 písm. a) v súvislosti s údajným kartelom.

⁽²⁾ Ú. v. ES 13, 21.2.1962, s. 204/62. [Alebo rovnocenné procedurálne nariadenia: článok 21 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1017/68; článok 18 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 4056/86 a článok 11 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 3975/87].

⁽³⁾ Odkaz v tomto texte na článok 81 Zmluvy o ES sa vzťahuje tiež na článok 53 dohody o EHP, ak je uplatňovaný Komisiou podľa pravidiel stanovených v článku 56 dohody o EHP.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 207, 18.7.1996, s. 4.

11. Okrem podmienok stanovených v bode 8 písm. a) a v bode 9 alebo prípadne v bode 8 písm. b) a bode 10 musia byť v každom prípade splnené tieto kumulatívne podmienky s cieľom oprávnenia na oslobodenie od pokuty:
- podnik spolupracuje plne, trvalo a účinne počas celého správneho postupu Komisie a poskytne Komisii všetky dôkazy, ktoré vlastní, alebo ktoré má k dispozícii, pokiaľ ide o porušenie, pre ktoré existuje podozrenie. Je najmä k dispozícii Komisii s cieľom rýchleho zodpovedania akejkoľvek požiadavky, ktorá môže prispieť k stanoveniu daných skutočností;
 - podnik skoncuje so svojim zapojením sa do porušovania, pre ktoré existuje podozrenie, najneskôr v čase, keď predkladá dôkaz podľa bodu 8 písm. a) alebo prípadne bodu 8 písm. b);
 - podnik neprijal žiadne opatrenia na prinútenie iných podnikov, aby sa podieľali na tomto porušovaní.
16. Inak Komisia overí, či povaha a obsah dôkazu opísaného v zozname uvedenom v bode 13 písm. b) spĺňa podmienky stanovené v bode 8 písm. a) alebo prípadne v bode 8 písm. b) a informuje podľa toho podnik. Po odhalení dôkazu najneskôr k dohodnutému dátumu a po overení, že odpovedá opisu uvedenom v zozname, Komisia písomne udelí podniku podmienené oslobodenie od pokút.
17. Podnik, ktorý nespĺňa podmienky stanovené v bode 8 písm. a) alebo prípadne v bode 8 písm. b), môže stiahnuť dôkaz odhalený na účely svojej žiadosti o oslobodenie alebo požiadať Komisiu o jej zväzanie podľa oddielu B tohto oznámenia. To nebráni Komisii v uplatňovaní bežných právomocí vyšetrovania s cieľom získania informácií.

POSTUP

12. Podnik, ktorý chce požiadať o oslobodenie od pokút, by mal kontaktovať Generálne riaditeľstvo Komisie pre hospodársku súťaž. Ak bude zrejmé, že nie sú splnené požiadavky uvedené v bodoch 8 až 10, ako je vhodné, podnik bude okamžite informovaný, že nie je možné oslobodenie od pokút pre porušenie, pre ktoré existuje podozrenie.
13. Ak je možné oslobodenie od pokút pre porušenie, pre ktoré existuje podozrenie, podnik môže s cieľom splnenia podmienok bodu 8 písm. a) alebo prípadne bodu 8 písm. b):

- okamžite poskytnúť Komisii každý dôkaz týkajúci sa porušovania, pre ktoré existuje podozrenie, ktorý má v čase predloženia alebo;
- najprv predloží tento dôkaz v hypotetickom vyjadrení, v prípade ktorom podnik musí predložiť opisný zoznam dôkazov, ktoré navrhuje odhaliť k neskoršiemu dohodnutému dátumu. Tento zoznam by mal presne vyjadrovať povahu a obsah dôkazu pri súčasnom zaručení hypotetickej povahy jeho odhalenia. Očistené kópie dokladov, z ktorých boli odstránené citlivé časti, sa môžu použiť na naznačenie povahy a obsahu dôkazu.

14. Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž poskytne písomné potvrdenie žiadosti podniku o oslobodenie od pokút potvrdzujúce dátum, keď podnik predložil dôkaz podľa bodu 13 písm. a) alebo predložil Komisii opisný zoznam uvedený v bode 13 písm. b).

15. Akonáhle Komisia dostane dôkaz predložený podnikom podľa bodu 13 písm. a) a overí, že spĺňa podmienky

stanovené v bode 8 písm. a) alebo prípadne v bode 8 písm. b), písomne udelí podniku podmienené oslobodenie od pokút.

16. Inak Komisia overí, či povaha a obsah dôkazu opísaného v zozname uvedenom v bode 13 písm. b) spĺňa podmienky stanovené v bode 8 písm. a) alebo prípadne v bode 8 písm. b) a informuje podľa toho podnik. Po odhalení dôkazu najneskôr k dohodnutému dátumu a po overení, že odpovedá opisu uvedenom v zozname, Komisia písomne udelí podniku podmienené oslobodenie od pokút.

17. Podnik, ktorý nespĺňa podmienky stanovené v bode 8 písm. a) alebo prípadne v bode 8 písm. b), môže stiahnuť dôkaz odhalený na účely svojej žiadosti o oslobodenie alebo požiadať Komisiu o jej zväzanie podľa oddielu B tohto oznámenia. To nebráni Komisii v uplatňovaní bežných právomocí vyšetrovania s cieľom získania informácií.

18. Komisia nebude zvažovať ďalšie žiadosti o oslobodenie od pokút pred prijatím stanoviska k existujúcej žiadosti, pokiaľ ide o to isté porušenie, pre ktoré existuje podozrenie.

19. Ak na konci správneho postupu podnik splnil podmienky stanovené v bode 11, Komisia mu udelí oslobodenie od pokút v príslušnom rozhodnutí.

B. ZNÍŽENIE POKUTY

20. Podniky, ktoré nespĺňajú podmienky podľa oddielu A, môžu byť oprávnené pre využitie zníženia akejkoľvek pokuty, ktorá by bola inak uložená.

21. S cieľom oprávnenia podnik musí poskytnúť Komisii dôkaz o porušovaní, pre ktoré existuje podozrenie, ktorý predstavuje značnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o dôkaz, ktorý už má Komisia, a musí ukončiť svoje zapojenie sa do porušovania, pre ktoré existuje podozrenie, najneskôr k dátumu, keď predkladá dôkaz.

22. Pojem „pridaná hodnota“ sa týka rozsahu, do ktorého poskytnutý dôkaz posilňuje, svojou povahou a/alebo úrovňou podrobnosti, schopnosť Komisie preukázať dané skutočnosti. Pri tomto hodnotení Komisia obvykle považuje písomný dôkaz pochádzajúci z časového obdobia, ku ktorému sa vzťahujú skutočnosti, za dôkaz väčšej hodnoty ako je následne stanovený dôkaz. Podobne, dôkaz priamo sa vzťahujúci k daným skutočnostiam sa spravidla považuje za dôkaz s väčšou hodnotou ako iba nepriama dôležitosť.

23. Komisia určí v akomkoľvek rozhodnutí s konečnou platnosťou prijatom na konci správneho postupu:
- či dôkaz predložený podnikom predstavoval významnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o dôkaz, ktorý má Komisia v rovnakom čase;
 - úroveň zníženia, ktorú využije podnik úmerne k pokute, ktorá by bola inak uložená, takto. Pre:
 - prvý podnik spĺňajúci bod 21: zníženie o 30 - 50 %,
 - druhý podnik spĺňajúci bod 21: zníženie o 20 - 30 %,
 - ďalšie podniky, ktoré spĺňajú bod 21: zníženie až do 20 %.

S cieľom určiť úroveň zníženia v rámci každého z týchto pásiem Komisia zohľadní čas, kedy bol predložený dôkaz spĺňajúci podmienku v bode 21, a rozsah, do ktorého predstavuje pridanú hodnotu. Môže tiež zohľadniť rozsah a kontinuitu akejkoľvek spolupráce poskytovanej podnikom po dátume jeho predloženia.

Okrem toho, ak podnik poskytne dôkaz týkajúci sa skutočností, ktoré boli predtým Komisii neznáme a ktoré majú priamy vplyv na závažnosť alebo obdobie trvania kartelu, pre ktorý existuje podozrenie, Komisia nezohľadní tieto prvky pri stanovovaní akejkoľvek pokuty, ktorá má byť uložená podniku, ktorý poskytol tento dôkaz.

POSTUP

- Podnik, ktorý chce využiť zníženie pokuty, by mal poskytnúť Komisii dôkaz o danom karteli.
- Podnik dostane potvrdenie príjmu od Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž zaznamenávajúce dátum, kedy bol predložený príslušný dôkaz. Komisia nebude zvažovať žiadne predloženia dôkazu žiadateľom o zníženie pokuty pred prijatím stanoviska k akejkoľvek existujúcej žiadosti o podmienené oslobodenie od pokút, pokiaľ ide o to isté porušovanie, pre ktoré existuje podozrenie.
- Ak Komisia dospeje k predbežnému záveru, že dôkaz predložený podnikom predstavuje pridanú hodnotu v zmysle bodu 22, informuje podnik písomne najneskôr k dátumu, keď sú oznámené námietky o svojom úmysle uplatniť zníženie pokuty v rámci uvedeného pásma, ako je ustanovené v bode 23 písm. b).
- Komisia zhodnotí konečné postavenie každého podniku, ktorý podal žiadosť o zníženie pokuty, na konci správneho postupu v prijatom rozhodnutí.

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

- Od 14. februára 2002 toto oznámenie nahrádza oznámenie z roku 1996 pre všetky prípady, v ktorých žiaden podnik nekontaktoval Komisiu s cieľom využitia výhody priaznivého zaobchádzania uvedeného v tomto oznámení. Komisia preskúma, či je potrebné upraviť toto oznámenie, akonáhle získa dostatočné skúsenosti s jeho uplatňovaním.
- Komisia si je vedomá, že toto oznámenie znamená legitímne vyhládky, o ktoré sa môžu podniky opierať pri odhaľovaní existencie kartelu Komisii.
- Nesplnenie akejkoľvek z požiadaviek stanovených v oddieloch A alebo B, podľa okolností, v akejkoľvek etape správneho postupu môže viesť k strate akéhokoľvek priaznivého zaobchádzania stanoveného v tomto dokumente.
- V súlade s postupom Komisie sa skutočnosť, že podnik spolupracoval s Komisiou počas správneho postupu, uvedie v akomkoľvek rozhodnutí tak, aby sa vysvetlil dôvod pre oslobodenie od pokuty alebo zníženie pokuty. Skutočnosť, že je udelené oslobodenie alebo zníženie, pokiaľ ide o pokuty, nemôže chrániť podnik pred dôsledkami občianskeho práva, pokiaľ ide o jeho účasť na porušení článku 81 Zmluvy o ES.
- Komisia sa domnieva, že bežné odhalenie dokladov získaných v súvislosti s týmto oznámením by podkopávalo ochranu účelu kontrol a vyšetrovaní v zmysle článku 4 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001.
- Akékoľvek písomné vyhlásenie vykonané voči Komisii, pokiaľ ide o toto oznámenie, predstavuje súčasť spisu Komisie. Nesmie byť odhalené alebo použité na iný účel, ako je uplatňovanie článku 81 Zmluvy o ES.